

Som regel plejer det at være sådan, at landsorganisationens medlemstal styrkes de år, hvor der er valg. Det så vi i 1957, hvor vi havde folketingsvalg. Vi havde da en fremgang på over 2000 medlemmer. I fjor, hvor vi havde kommunalvalg, var fremgangen nær ved de 3000. På denne baggrund og i betragtning af, at vi ikke har haft nogen valgkamp med deraf følgende ekstraordinær aktivitet også på det medlemsmæssige område, turde vi ikke regne med fremgang i år. Vi ville have syntes, det var pænt, hvis vi havde bevaret stillingen. Da vi for et par uger siden fik det sidste par skemaer ind - det har forøvrigt knebet stærkt med at få dem frem - kunne vi imidlertid konstatere, at medlemstallet var gået yderligere i vejret. Fremgangen bliver i år på 911, således at landsorganisationens samlede medlemstal nu er 192.874. Vort medlemstal har, når vi ser bort fra perioden 1947-51, aldrig været højere end i dag. I den nævnte periode nåede medlemstallet op på de 200.000, men i løbet af et par år faldt det med 10-15.000, vel først og fremmest på grund af forhøjelsen af kontingentet til landsorganisationen. Det var dengang kontingentet indenfor ganske kort tid blev sat op fra 20 øre til 1 kr.

Vi har grund til at glæde os over fremgangen. Der er ingen tvivl om, at den er et udtryk for en stadig øget forståelse for betydningen af at styrke Venstres politik.

Venstres såkaldte organisationsprocent, altså den andel af vælgere, der er med i vælgerforeningerne er vokset fra 33,2 til 33,3. Vi har således temmelig nøjagtigt hver tredje af vore vælgere organiseret. Intet andet parti kan opvise et tilsvarende tal. Til eksempel kan nævnes, at socialdemokraternes organisationsprocent er 29, de radikales ca. 18 og de konservatives ca. 26. Medlemstallene er for sidst opgjorte år; Socialdemokratiet 265.000, konservative 100.000, radikale 30-35.000. Retsforbundet opgiver ikke deres medlemstal. Det er der måske ikke noget at sige til. På et enkelt punkt er socialdemokratiet muligvis foran os. Man har oplyst, at 40 pct. af socialdemokratiets medlemmer er kvinder. Jeg tør ikke stå inde for det, men jeg har på fornemmelsen, at den

tilsvarende procent for Venstre er lidt lavere. Det kunne være interessant at undersøge dette spørgsmål. Under alle omstændigheder vil jeg mene, at vi skulle have en ikke ringe medlemsreserve netop blandt kvinderne, Det er i hvert fald endnu adskillige steder således, at manden egentlig mener, at familien er tilstrækkeligt godt dækket ind, når han selv er medlem.

Fremgang og tilbagegang.

Ser man på den medlemsmæssige udvikling i de forskellige landsdele, er der grund til at give jyderne en kompliment. Hovedlandet har en fremgang på ikke færre end 999 medlemmer. Maribo amt, der også regnes som en landsdel, har en fremgang på 49 medlemmer, og bornholmerne tegner sig for en fremgang på 48 medlemmer. Desværre har hverken sjællændere eller fynboer kunnet holde medlemstallene. På Fyn er der en tilbagegang på 113 medlemmer og på Sjælland en tilbagegang på 72 medlemmer. Medlemstallene i de forskellige landsdele er herefter: Jylland 124.191 medlemmer, Sjælland-Bornholm 38.828 medlemmer, Lolland-Falster 7.343 medlemmer og Fyn 22.512 medlemmer. Det vil - med afrundede tal - sige, at Jylland tegner sig for 64 pct. af medlemstallet eller næsten to trediedele, Sjælland-Bornholm for 20 pct., Lolland-Falster for knap 4 og Fyn for knap 12 pct.

Antallet af sogneforeninger er nu 1603. Det er 5 flere end sidste år.

11 amter møder med tilbagegang i medlemstallet, mens 10 amter møder med fremgang. Indenfor kredsene er der 57, der møder med fremgang, 43 har tilbagegang og kun een enkelt melder om uforandret medlemstal. Det sidste er vi også glade for. Naturligvis kan medlemstallet i en kreds ved et tilfælde være det samme to år i træk, men det er lidt betænkeligt, hvis et sådant tilfælde indtræder i alt for mange kredse. Jylland har flest plus-kredse, ikke færre end 32, mens 23 kredse her møder med tilbagegang og en melder om samme medlemstal som i fjor. På Sjælland-Bornholm er der 16 kredse med fremgang, 11 med tilbagegang. Maribo amt har 4 kredse med fremgang og kun en med tilbagegang; mens Fyn har 5 kredse med fremgang og hele 8 med tilbagegang.

Hvis det havde stået til Viborgs Hjørring og Aalborg amter var det medlemsmæssige resultat blevet endnu bedre. De nævnte tre amter har præsteret en fremgang på næsten 1500 medlemmer. Højest ligger Viborg med en fremgang på 584 medlemmer, derefter følger Hjørring amt med en fremgang på 463 og endelig Aalborg med en fremgang på 427 medlemmer. Vi vil med en særlig interesse følge udviklingen i disse amter næste år. Af amter med en særlig smuk fremgang kan iøvrigt fremhæves Ringkøbing og Københavns amt.

7 kredse har en Fremgang på over 100 medlemmer. Det er: Frederikshavn 453. Viborg 382, Nr. Sundby 208, Bælum 189, Skive 151, Hjørring 145 og Kjellerup 101. Organisationsprocenter.

Som jeg tidligere har nævnt er organisationsprocenten for landsorganisationen som helhed 33.3. Det er altså et gennemsnitstal. I en række kredse er over 50 pct. af vælgerne organiserede, i andre er vi nede i nærheden af 2 pct.

Thisted amt ligger stadig i spidsen med organisationsprocenten. Tallet er her 50,6. Hjørring amt har bevaret andenpladsen med en organisationsprocent på 47,4, mens Viborg amt med en organisationsprocent på 43.6 har fortrængt Holbæk fra tredjepladsen. Jydske fører over det hele. Det er derimod ikke tilfældet, hvis man ser på kredsenes organisationsprocenter. Af de 9 kredse, der har en organisationsprocent på over 50, er der to ikke-jydske. De er tilmed højt placeret. Forrest ligger stadig Rødding i Sønderjylland med 57,3 pct. af vælgerne organiseret, nr. 2 er Stubbekøbing med 55,8, nr. 3 Nykøbing S. med 55,7, Derefter følger Sæby med 53,0, Hurup med 52,6, Løvel med 51,7, Ringkøbing med 50,8, Guldager med 50,6 og Nykøbing M. med 50,4,

Dette var de tørre, men alligevel ganske sigende tal. Jeg er fuldt klar over, at eksempelvis organisationsprocenterne ikke siger alt om den indsats, der bliver gjort i en forening, i en kreds eller i et amt. Tit må der slides langt mere i områder, hvor tallene er mere beskedne end dem, jeg har fremhævet.

Det gælder ikke mindst de steder, hvor der er større bysamfund. Men alligevel har den store høje organisationsprocent betydning. Den er et udtryk for, at vælgerforeningen har kontakt med Venstres vælgerkorps. Vi så også før krigen, at Venstres stemmetal holdt langt bedre i de amter, hvor man havde den høje organisationsprocent end de steder, hvor kun et ringe antal af vore vælgere er organiserede, Omvendt er der heller ingen tvivl om, at en slagkraftig organisation har den allerstørste betydning for en valgsejr.

Agitation for flere medlemmer.

Taget som helhed har vi grund til at være tilfredse med den udvikling, landsorganisationen har været inde i gennem de senere år. Det har været gode år med en fast og stabil fremgang på en række væsentlige områder. Det er også mit indtryk, at et stort parti ikke kan undvære en effektiv organisation. På denne baggrund mener jeg også, der skulle være en mulighed for i de kommende år at udbygge hele landsorganisationens virksomhed. Vi stiler foreløbig efter de 200.000 medlemmer. Jeg tror nok, det skulle være muligt at nå dem. Dels er der som nævnt utvivlsomt betydelige reserver blandt kvinderne, og dels har vi fået en tilslutning fra

nye befolkningsgrupper, uden at dette i særlig grad har givet sig udslag i vore vælgerforeninger. Der er hundredtusinder af de såkaldte nye vælgere, der gennem flere valg har stemt på Venstre, Der er ingen tvivl om, at mange af dem i dag ville betragte det som noget naturligt også at blive medlem af Venstre. Det forudsætter blot, at de får en henvendelse. Det er erfaringsmæssigt ikke nok at sende dem et brev med en opfordring. Der må en telefonisk eller personlig henvendelse til. Det er et stort arbejde, men der er næppe nogen genvej til at opnå medlemsmæssig kontakt med de nye vælgere, I et beskedent omfang vil landsorganisationen gerne hjælpe med til at få foretaget nytegninger af medlemmer i byerne. Men iøvrigt vil det de fleste steder, eventuelt i samarbejde med Venstres Kvinder og Venstres Ungdom, være muligt at gennemføre en telefonkampagne uden støtte udefra. Vi har ikke en nøjagtig opgørelse over, hvor stor en procentdel af Venstres byvælgere, der er organiserede, men vi har alle en at der er stigende forståelse af, fornemmelse af, at det er forholdsvis få. Jeg håber, at vi inden alt for længe kan få løst dette problem.

Naturligvis er der også tegningsmuligheder andre steder end i byerne. Hvert år opvises der eksempler på, at man rundt om i en række kredse eller sogne gennemfører en systematisk medlemskampagne med et strålende resultat. Det kan gøres. Jeg vil også gøre opmærksom på, at vore rejsesekretærer naturligvis er villige til at hjælpe med at genrejse foreninger og foretage nytegninger af medlemmer i bestående foreninger. Forbereder man i kredsene et sådant tegningsarbejde forud for rejsesekretærens besøg, vil man kunne nå meget betydelige resultater. Det er imidlertid helt afgørende, at man i kredsen følger arbejdet op og sørger for at få medlemmerne gentegnet det næste år. Også det kan lade sig gøre, men desværre er der stadig eksempler på, at det ikke bliver gjort. Rejsesekretærene er tænkt som en hjælp i arbejdet og ikke som en sovepude.

Må jeg iøvrigt i denne forbindelse opfordre til, at man overalt i foreningerne sørger for, at der altid er opkrævet kontingent inden nytår. Det vil give en vis stabilitet over foreningsarbejdet, og man vil lettere have en oversigt over, hvilke medlemmer man har i det nye foreningsår.

Arbejdere, funktionærer mv.

Som nævnt er det helt afgørende, at vi i de kommende år organisationsmæssigt

får stærkere kontakt til vore nye vælgere i byerne. Vor byindsats må stå helt i centrum i vort arbejde samtidig med, at vi også bygger ud på andre områder.

Det vil være naturligt i denne forbindelse også at sige et par ord om vore kontakter til arbejdere, funktionærer og tjenestemænd, vel nok de grupper, der traditionsmæssigt har stået Venstre fjernest tidligere.

Som alle ved, blev der for et par år siden på initiativ af Venstres Ungdom oprettet et Liberale Arbejderes Landsudvalg. Man nåede så langt, at man ved årsmødet sidste efterår kunne danne Danmarks liberale Arbejderbevægelse.

Hidtil har man kunnet holde møderne på Breidablik, men bevægelsen har haft en så solid vækst, at det har været nødvendigt at placere årsmødet for 1959 på Christiansborg. Der vil simpelthen ikke være plads på VUs skole. I det forløbne år har landsformanden, lagerarbejder Knud Mikkelsen, Brønderslev, været på utallige rejser rundt om i landet med henblik på at få kontakt med liberale arbejdere. Bl. a. som følge heraf findes der nu omkring en snes liberale arbejderudvalg. Den tid er forhåbentlig ikke fjern, hvor der ikke findes et amt uden et eller flere udvalg. Der har iøvrigt været en særdeles livlig aktivitet rundt om i arbejderudvalgene. Der har været holdt en række møder, diskussioner, studiekredse, talerkursus o. s. v. Jeg vil gerne benytte lejligheden til at takke de af Venstres tillidsmænd, der har ydet en uvurderlig støtte ved indsendelse af emner på liberale arbejdere. Vi har i dag kontakt - bl. a. gennem bladet Den liberale Arbejder - med flere tusinde.

Det er klart, at der mange steder stilles forventninger til den indsats, som Danmarks liberale Arbejderbevægelse står overfor. Det mener jeg også, der er grund til. Jeg vil dog samtidig stærkt opfordre til, at man ikke stiller helt urimelige forventninger og krav til denne unge bevægelse. Det gælder også, hvis der i første omgang skulle være deltagere, der måske ikke er helt så gode, som man kunne ønske. Jeg tør dog hævde, at disse tilfælde vil være sjældne. Møder man dem, har man også lov til at spekulere over, om der ikke på andre felter indenfor Venstres organisation sidder folk, der ikke helt svarer til de krav, man gerne ville stille. Jeg ønsker iøvrigt at understrege, at liberale arbejdere selvfølgelig ikke skal være en stat i staten. Arbejderudvalgene bør være et helt naturligt led i venstreforeningernes arbejde.

Vi er kommet et godt stykke på vej med at skabe kontakt til arbejderne, men det er alligevel et arbejde i sin vorden. Det vil let kunne slås i stykker, hvis det ikke møder

den tilstrækkelige forståelse blandt Venstres organisationsledere. Jeg opfordrer derfor indtrængende til, at man støtter arbejdet fra alle sider, dels økonomisk, men først og fremmest gennem en positiv indstilling overfor selve tanken.

Også blandt funktionærer og tjenestemænd er der en stadig stigende forståelse af, at Venstre er et bredt, liberalt folkeparti. Efter Gallup er f.eks. ikke færre end 43 pct. af Venstres vælgere i København funktionærer og tjenestemænd. Den tilsvarende procent for arbejdere er 22. I marts måned holdt Venstres tjenestemandsudvalg og Venstres funktionærudvalg en særdeles vellykket konference på Christiansborg. Det er hensigten, at dette betydningsfulde arbejde skal føres videre.

Det internationale samarbejde.

Venstre er som bekendt medlem af Den liberale Verdensorganisation, hvor folketingsmand, landsretssagfører Per Federspiel er kasserer. Venstre har været repræsenteret ved kongres og eksekutivkomitemøder og har været repræsenteret på School for Freedom i England.

Af de enkelte liberale partier har der i særlig grad været kontakt til det svenske Folkparti, der også har sendt repræsentanter til dette landsmøde. Vi har naturligvis haft en god kontakt til hovedorganisationen, men af rent praktiske grunde har der været en ganske særlig forbindelse med Folkpartiet i Skaane. Vi har både politisk og organisatorisk haft megen glæde af dette samarbejde.

Blandt de mange organisationer, vi har haft samarbejde med, må vi i særlig grad fremhæve Venstres Kvinder, Venstres Ungdom og Liberalt Oplysningsforbund.

Venstres Ungdom har også i år kunnet melde om en meget betydelig fremgang. Medlemstallet er steget med over 1700 og er nu på over 54.000. Dermed er Venstres Ungdoms stilling som Danmarks ubestridt førende politiske ungdomsorganisation yderligere fastslået. Mere end 15.000 af medlemmerne kommer fra byerne. Der er også grund til at pege på væksten i det oplysende arbejde. Antallet af studiekredse mv. er nu oppe på 486, og antallet af deltagere er på 13.600. Dermed tegner Venstres Ungdom sig for mere end to trediedele af det arbejde, der udføres under liberalt Oplysningsforbund. Denne dygtige indsats burde også være en udfordring til venstrevælgerforeningerne, Der er slet ingen tvivl om, at der også for os er et meget stort arbejdsfelt netop på det oplysningsmæssige område. Liberalt

Oplysningsforbund kan - ligesom VU - melde om en smuk fremgang. Antallet af kredse mv. er steget med ca. 80 til 669 og antallet af deltagere med ca. 2500 til godt 19.000. Det er nok betydelige tal, men de er dog stadig betydeligt mindre end de tilsvarende for det konservative Folkeligt Oplysnings Forbund for slet ikke at tale om Arbejdernes Oplysningsforbund. Når jeg nævner dette, er det for at understrege betydningen af, at man rundt om i foreningerne er opmærksom på de næsten uudtømmelige muligheder, man har, hvis man benytter LOF i arbejdet, og for at understrege, at ikke mindst vi har et ansvar for, at LOF får en tilslutning af en helt anden størrelsesorden. Gennem LOF har man mulighed for at komme i kontakt med kredse, man ellers vanskeligt kunne få forbindelse med. Jeg vil iøvrigt også her nævne, at Liberalt Oplysningsforbund har fået nye vedtægter, således at organisationen opbygges efter samme mønster som Venstres Landsorganisation. Jeg håber, at man i alle amter, kredse og sogne vil gå i gang med at oprette LOF-udvalg, der som bekendt er sammensat af repræsentanter for Venstres Ungdom, Venstres Kvinder og Venstre.

Også Venstres Kvinder har i det forløbne år udført et særdeles betydningsfuldt arbejde til gavn for Venstres sag. Der er grund til at understrege, at denne indsats i mange tilfælde er gjort med meget små pengemidler. Mange steder arbejder man med en ildhu, som vi andre godt kunne tage ved lære af,

Det er af største betydning, at Venstre søger at drage Venstres Ungdom, LOF og Venstres Kvinder ind i et samarbejde. Samtidig bør man også give Venstres Ungdom og Venstres Kvinder den repræsentation i bestyrelserne, som de to organisationer har vedtægtsmæssig ret til.

Kursus mv.

Venstre har som bekendt et særligt kommunalpolitisk udvalg. Udvalget tog for et par år siden en kursusvirksomhed op på Breidablik, og i år er der planer om at arrangere to kursus, et på Breidablik og et i Jylland. Nærmere meddelelse om tidspunkt vil senere blive givet.

Landsorganisationen vil desuden fortsætte sin egen kursusvirksomhed. Der vil omkring slutningen af november blive holdt et aktuelt politisk kursus på Breidablik. Hvis der skulle være interesse derfor, vil vi også gerne arrangere mere specielle kursus. Det er vort indtryk, at der har været almindelig glæde over kursusarrangementerne.

Landsorganisationens økonomi skal jeg ikke beskæftige mig med her. Det vil kassereren gøre om lidt. Jeg ønsker blot at nævne, at der har været en betydelig fremgang såvel i nytægningen som i indbetalingen af bidrag. Jeg takker alle de organisationsledere, der har været behjælpelige med at få bidragsbeløbene sat i vejret.

Foran et valgår.

Venstres Landsorganisation kan se tilbage på et godt arbejdsår. Jeg ønsker på landsorganisationens vegne at takke alle, der har bidraget til resultatet, Fra sekretariatet skal også lyde en tak for et godt samarbejde og for venlig forståelse overfor de mange opgaver, vi har måttet bede Venstres tillidsmænd være behjælpelige med at løse.

Vi ved endnu ikke med nøjagtighed, hvornår regeringen ønsker at udskrive valg. Det kan ske om kortere eller længere tid. Alt taler dog for, at valget vil komme i løbet af et års tid. Under alle omstændigheder er der ikke for megen tid til at forberede det. Valget skal naturligvis vindes på en politik, men skal resultatet blive, som vi ønsker og håber, må den politiske indsats følges op af en stærk organisatorisk indsats. Der blev ved valget i 1957 arbejdet som vel aldrig før i Venstres organisationer. Kravene til organisationslederne bliver ikke mindre ved det valg, vi står overfor. Jeg beder om, at man i samtlige amter, kredse og sogne benytter de kommende måneder til at ruste sig til opgøret med trekantregeringen.